

Undersøgelse af identitet, sprog og personlige udfordringer

Ved en landsdækkende undersøgelse har Forsyningskommissionen blandt befolkningen lavet en analyse af befolkningens relationer til kulturen. Og da denne nu foreligger som rapport følger her et resume.

Ved den landsdækkende undersøgelse har Kommissionen analyseret de samfundsmæssige problemstillinger, som kan give gnidninger, og som kan være udfordrende for befolkningen i hverdagen.

Der deltog 898 personer i undersøgelsen, som blev valgt tilfældigt, til at besvare konkrete spørgsmål. Af dem 49 procent kvinder og 51 procent mænd. Aldersmæssigt spænder de fra 18 til 81 år. 91 procent af dem er født i Grønland, og 9 procent af dem uden for Grønland. Af dem er 86 procent fra byen, og 13 procent af dem fra bygd.

Blandt deltagerne i undersøgelsen forklarer en 81 årig mand: »For mange år siden troede danskerne at alle grønlandere er enfoldige, og man talte ned til dem. Nogen af dagene taler han højere til mig, for han troede, at jeg ikke forstod ham. Men jeg kunne ikke forstå ham. Slev om han talte med højere stemme kunne jeg ikke forstå ham. Hans sprog var jo dansk.«

Identitet

I forbindelse med identitet blev der stillet

følgende spørgsmål: Ser du dig selv som grønlander, dansker, eller en blanding af disse, eller fra et andet land? 90 procent af de interviewede anså sig selv som grønlandere, og 2 procent som danskere. Derudover betragtede 7 procent som både grønlander og dansker. Det skal bemærkes at respondenterne besvarede disse som led i hvor vedkommende var fra, og i hvor mange år vedkommende har boet i Grønland.

Illustration 1.
53 årig kvinde: »Jeg hører altid at jeg har lys hud. Da jeg var barn blev jeg drillet, fordi jeg ikke var grønlander. Når dette sker, kan man ikke være med i fællesskabet – nogen gange blev jeg forskelsbehandlet.«

48 årig kvinde: »Da jeg er lys, har jeg været mellem to identiteter. Jeg er ellers 100 procent grønlander, men jeg føler nogle gange at jeg bliver diskrimineret på grund af min hudfarve. Det er som om, man bliver lettere drillet, fordi man er lys. Det er mest grønlandere, der mobber.«

50 årig kvinde: »Mange anser mig for at være dansker. Det er lidt ærgerligt, da jeg er stolt over at være grønlander.«

Sprog

Med hensyn til sprog lød spørgsmålet: Hvad er dit sprog? Mit hovedsprog er grønlandsk,

men jeg kan tale lidt dansk, eller kan slet ikke tale dansk. Ved undersøgelsen var det kun 30 procent, der talte grønlandsk. 38 procent talte både grønlandsk og dansk, 23 procent var fukt dobbelt sprogede. Ved glædelige og kedelige oplevelser er sproget centralt. Flere, som er flyttet fra deres fødeby bliver mobbet for deres accent.

Illustration 5.
40 årig mand: »For ti år siden arbejdede jeg på en arbejdsplads, hvor det var forbudt at tale grønlandsk, selvom klienternes sprog var grønlandsk. Omgangssproget på arbejdspladsen foregik udelukkende på dansk.«

50 årig kvinde fra Nuuk: »Det er som om, alt bliver trist, hvis man vil tale på sit eget sprog – for vi skal jo tage hensyn til danskerne. Når du skriver mail, holder møde, handler foregår det næsten altid på dansk.«

Som grønlander, der ikke taler så godt dansk kan man føle således:
57 årig kvinde: »Da jeg var barn gik jeg i en dansk klasse, derfor er jeg ikke så god til at skrive på grønlandsk... hvis man ikke rigtig kan tale grønlandsk, føler man sig ikke rigtig som grønlander.«

Hvis man taler med accent:
65 årig kvinde: »Da jeg stammer fra Qaqortoq bliver jeg drillet for min accent fra Qaqortoq. Man har svært ved at placere sig, når folk begynder at drille på grund af

Af Tungutaaq Larsen, for Forsyningskommissionen

ens accent.»

Personlige udfordringer

I forbindelse med personlige udfordringer blev der spurgt: Har der i din familie, dine næreste (din nærmeste ven) været selvmord, misbrug af alkohol, øvet vold, seksuelt misbrug eller hashmisbrug? Blandt deltagerne har 60 procent oplevet selvmord blandt deres familie eller nærmeste. 66 procent har været tæt på alkoholmisbrug.

Illustration 7.
39 årig kvinde: »Jeg er født i Danmark, og flyttede til Grønland da jeg var 10 år. Men det lader til, at det ikke er spørgsmålet om, hvor lang tid man har været i Grønland. For hvis man ikke kan tale grønlandsk, bliver

Illustration 1.

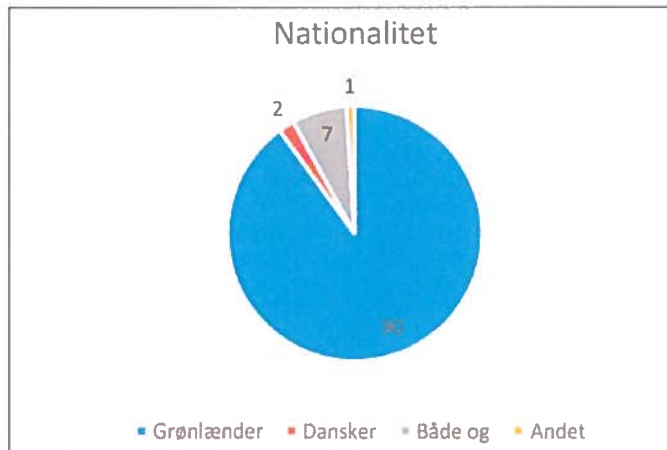
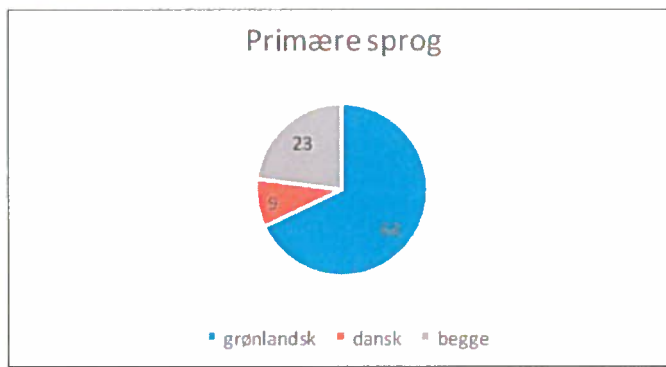

Illustration 5.

man ikke regnet for at være grønlandere.»

56 årig kvinde: »Jeg arbejder i en afdeling, hvor der er mange danskere....Jeg er nok den første grønlander i afdelingen. Det er til glæde for dem vi skal være hos – således at de nu kan serviceres på deres eget sprog.»

Endvidere er det blevet undersøgt hvad tilflyttere fra bygd til by har været udsat for. Her har flere af tilflytterne oplevet diskrimination. For at være gammeldags og primitive. Andre tilflyttere til byen udtrykte positiv behandling. Da folk fra bygderne værdsætter det at være grønlander.

54 årig kvinde: »Jeg hører gang på gang at jeg kommer fra en bygd. Selv hvis byen ikke ligger langt fra bygden, som jeg flyttede fra, eller hvis bygden var lidt større end bygden, som jeg flyttede fra. Jeg har boet flere forskellige steder i Grønland, alligevel hører jeg altid, at jeg kommer fra en bygd. Flere tror at folk fra bygder ikke har så meget forstand. Men jeg tror, at man har denne tankegang, fordi nogle er tavse og ikke siger så meget. Man blander sig ikke om de forhold, som man ikke værdsætter så meget. Nogle folk tror at stille mennesker er dumme. Jeg bliver behandlet som andre, indtil jeg siger, hvor jeg kommer fra.»

Man kan blive forskelsbehandlet hvis ens far er dansker. Mange børn med forældre med forskellige baggrund føler sig forskelsbehandlet. Mens andre bliver positivt behandlet, eksempelvis hvis de er på offentlige kontorer kan de blive behandlet godt.

37 årig kvinde: »Jeg stammer fra Uummannaq, og da jeg boede der, blev jeg drillet voldsomt fordi min far var dansker....Jeg havde ellers troet at forholdene ville ændre sig, når jeg blev voksen, men voksne er mere hensynsløse.»

64 årig mand: »Jeg er født i Sisimiut med en dansk far, som mange andre grønlandere. Vi er lidt anderledes. For vi er ikke rigtige grønlandere og bliver dårligt behandlet, også fra vores familie.»

Ydmygelse

Dårlig eller positiv forskelsbehandling relaterer til spørgsmål vedrørende ydmygelse. Her tror 25 procent at ydmygelse er et problem blandt grønlandere. 7 procent tror at dette er et problem mellem danskere og grønlandere. 54 procent tror at dette er et problem mellem grønlandere og mellem grønlandere og danskere. Udover at sprog, flytning, accent og ydmygelse blev der spurgt om misundelse. I den forbindelse blev der blevet spurgt: Er ydmygelse af andre et problem i Grønland?

66 årig mand: »Grønlandere har altid været sådan. Der har altid været ydmygelse blandt os. For dem, det går godt, plejer vi at udvise ydmygelse. Når dette sker bliver det sagt: »Han har avanceret sig.»

80 årig mand: »Succes bliver ikke betragtet som noget godt af grønlandere. Vi skal ellers lære at ønske succes for andre, eller hvis succes opleves, skal vi opmuntre i stedet for at reagere negativt.»

47 årig kvinde: »Det er som om, vi ikke ønsker, at nogen skal have succes. Vi ydmyger os selv. Især når de bliver synlige. Vi er selv skyld i, at der kommer folk udefra. Vi mobber de dygtige, og vi ydmyger dem, så de ikke kommer videre frem. Jeg tror det har udgangspunkt i uvidenhed og mindreværd. Det er virksomt og bliver til mobning.»

I forbindelse med ydmygelse bliver de enkelte, hvis de har haft problemer om det, spurgt, om dette har resulteret i mindreværd. 10 procent svarede at dette er hovedårsagen, 18 procent svarer »nogen gange», 17 procent har følt dette men ikke nævneværdigt. Resten på 55 procent tror, at ydmygelse ikke resulterer i en følelse af mindreværd.

Fra undersøgelsen skal det bemærkes, at oplevelsen af at have mindreværd hos kvinder er større end hos mænd, og hos folk, som er født i Grønland i forhold til dem, der er født andre steder, har oplevet dette. At folk fra bygder i forhold til folk fra byerne har oplevet dette mere.

Historie

I forbindelse med historie blev der spurgt, om Grønlands hastige udvikling har været årsag til problemer med selvmord, misbrug, vold. 33 procent tror at dette er årsagen, 34 procent, at dette er en af årsagerne, 14 procent er ikke helt enige, og 19 procent er slet ikke enige i dette.

Der blev også spurgt, om folk har problemer, fordi grønlandere har været tilskuere til udviklingen. 32 procent er enige i dette, 32 procent er delvis enige, 18 procent er ikke enige, og 18 procent slet ikke enige i dette.

Forsningskommissionens befolkningsundersøgelse vil blive efterfulgt af en dokumentarfilm.

Rapporten, som indeholder andre eksempler og overskrifter, kan du læse i Forsningskommissionens hjemmeside: <http://saammaatta.gl/k-Gl>.

Illustration 7.

